



Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PRIIT RIKAMÄE
της 20ής Απριλίου 2023¹

Υπόθεση C-219/22

Ποινική διαδικασία

κατά

QS,

παρισταμένης της:

Rayonna prokuratura Burgas, TO Nesebar

[αίτηση του Rayonen sad – Nesebar
(περιφερειακού δικαστηρίου του Nesebar, Βουλγαρία)
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης]

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ – Συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών – Τροποποίηση των όρων εκτέλεσης προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης – Καταδικαστική απόφαση με αναστολή εκτέλεσης – Νέο ποινικό αδίκημα τελεσθέν κατά τη διάρκεια της αναστολής – Ανάκληση της αναστολής και πραγματική εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής»

I. Εισαγωγή

1. Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής απόφασης που υπέβαλε το Rayonen sad Nesebar (περιφερειακό δικαστήριο Nesebar, Βουλγαρία) δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3 της απόφασης-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας². Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο αιτήματος που υπέβαλε ο εισαγγελέας της Rayonna prokuratura Nesebar (εισαγγελίας της περιφέρειας Nesebar, Βουλγαρία) στο αιτούν δικαστήριο, για την εκτέλεση, από το εν λόγω δικαστήριο, της προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης που είχε εκδοθεί κατά του QS, Ρουμάνου υπηκόου, από ρουμανικό δικαστήριο.

2. Η υπό κρίση υπόθεση εγείρει σημαντικά νομικά ζητήματα σχετικά με τα όρια που θέτει ο νομοθέτης της Ένωσης στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, στην οποία στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 και η οποία παρέχει στον δικαστή κράτους μέλους, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα να λαμβάνει υπόψη τις αμετάκλητες ποινικές αποφάσεις που εκδίδονται σε άλλα

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική

² ΕΕ 2008, L 220, σ. 32.

κράτη μέλη προκειμένου να καθορίσει τη φύση της ποινής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις περί της έκτισής της. Ειδικότερα, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί του ρόλου που πρέπει να αποδοθεί στην παραδοσιακή αρχή της «εδαφικότητας» του ποινικού δικαίου, ως έκφραση της εθνικής κυριαρχίας, στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της Ένωσης. Μολονότι η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 προβλέπει διατάξεις για την επίλυση των συγκρούσεων μεταξύ των δύο αυτών αρχών, εντούτοις η εφαρμογή τους προσκρούει σε εμπόδια συνδεδεμένα με ερμηνευτικές αμφιβολίες. Επί των εν λόγω ιδιαιτέρως ευαίσθητων ζητημάτων είναι αναγκαία η τοποθέτηση του Δικαστηρίου, καθόσον από αυτή εξαρτάται η καλή συνεργασία μεταξύ των ποινικών αρχών.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η απόφαση-πλαίσιο 2008/675

3. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο», ορίζει τα εξής:

«Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι ο καθορισμός των όρων υπό τους οποίους, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος κατά ενός προσώπου, συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη κατά του ιδίου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά.»

4. Το άρθρο 2 της εν λόγω απόφασης-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαισίου, ως “καταδικαστική απόφαση”, νοείται κάθε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου η οποία θεμελιώνει την ενοχή προσώπου για αξιόποινη πράξη.»

5. Το άρθρο 3 της ίδιας απόφασης-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Συνεκτίμηση επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, καταδικαστικής απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος», έχει ως εξής:

«1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά ενός προσώπου, οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί προηγουμένως σε άλλα κράτη μέλη κατά του ιδίου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, ως προς τις οποίες έχουν ληφθεί πληροφορίες βάσει των εφαρμοστέων πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή περί ανταλλαγής πληροφοριών ποινικών μητρώων, να συνεκτιμώνται στο βαθμό που συνεκτιμώνται οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις και να έχουν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα με τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στην προδικασία, στην ίδια την ποινική δίκη και στον χρόνο εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, ιδίως όσον αφορά τους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την προσωρινή κράτηση, τον χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξης, το είδος και το επίπεδο της επαπειλούμενης ποινής καθώς και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της απόφασης.

3. Η συνεκτίμηση των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν συνεπάγεται παρέμβαση στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτών των αποφάσεων ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή τους από το κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία.

4. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στο βαθμό κατά τον οποίο, αν η πρότερη καταδικαστική απόφαση ήταν εθνική απόφαση του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία, η συνεκτίμηση της πρότερης καταδικαστικής απόφασης θα συνεπαγόταν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους, παρέμβαση στην προηγούμενη καταδικαστική απόφαση, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτής της απόφασης ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή της.

5. Αν η αξιόποινη πράξη την οποία αφορά η νέα ποινική διαδικασία έχει τελεσθεί πριν από την έκδοση της πρότερης καταδικαστικής απόφασης ή την πλήρη εκτέλεσή της, οι παράγραφοι 1 και 2 δεν συνεπάγονται την υποχρέωση για τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τους εθνικούς κανόνες τους για την επιβολή ποινών, εφόσον η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων σε καταδικαστικές αποφάσεις της αλλοδαπής ενδέχεται να περιορίζει την επιβολή ποινής από τη δικαστική αρχή επ' ευκαιρία νέας διαδικασίας.

Εντούτοις, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις αυτές, τα δικαστήριά τους μπορούν να συνεκτιμούν άλλως τις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη.»

2. Η απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ

6. Το άρθρο 1 της απόφασης-πλαισίου 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων³, το οποίο φέρει τον τίτλο «Στόχοι και πεδίο εφαρμογής», προβλέπει τα εξής:

«1. Στόχος της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι να διευκολυνθεί η κοινωνική επανένταξη των καταδικασθέντων, να βελτιωθεί η προστασία των θυμάτων και του κοινωνικού συνόλου και να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβατών οι οποίοι δεν ζουν στο κράτος της καταδίκης. [...]

[...]

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν εφαρμόζεται:

α) στην εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα ασφαλείας στερητικά της ελευθερίας και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου [⁴·

³ ΕΕ 2008, L 337, σ. 102.

⁴ Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27).

[...]».

7. Το άρθρο 5 της απόφασης-πλασιού 2008/947, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κριτήρια διαβίβασης μιας δικαστικής απόφασης, και ενδεχομένως, μιας απόφασης αναστολής», ορίζει τα εξής:

«1. Η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης μπορεί να διαβιβάζει τη δικαστική απόφαση και, κατά περίπτωση, την απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους στο κράτος μέλος στο οποίο ο καταδικασθείς έχει τη νόμιμη και συνήθη διαμονή του, όταν ο καταδικασθείς έχει επιστρέψει ή επιθυμεί να επιστρέψει στο εν λόγω κράτος.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του καταδικασθέντος, να διαβιβάζει τη δικαστική απόφαση και, κατά περίπτωση, την απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους σε αρμόδια αρχή κράτους μέλους πλην του κράτους μέλους στο οποίο ο καταδικασθείς έχει τη νόμιμη και συνήθη διαμονή του, εφόσον η τελευταία αυτή αρχή έχει συναινέσει στη διαβίβαση αυτή.»

8. Το άρθρο 14 της εν λόγω απόφασης-πλασιού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαιοδοσία λήψης όλων των μεταγενέστερων αποφάσεων και ισχύον δίκαιο», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης έχει δικαιοδοσία να λαμβάνει όλες τις μεταγενέστερες αποφάσεις που αφορούν ποινή με αναστολή, απόλυση υπό όρους, καταδίκη υπό όρους και εναλλακτική κύρωση, ιδίως σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς μέτρο αναστολής ή εναλλακτική κύρωση ή εφόσον ο καταδικασθείς τελέσει νέα αξιόποινη πράξη.

Οι μεταγενέστερες αυτές αποφάσεις περιλαμβάνουν κυρίως:

[...]

β) την ανάκληση της αναστολής της εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης ή της απόφασης για υφ' όρον απόλυση [...]».

B. Το βουλγαρικό δίκαιο

9. Το άρθρο 8 του Nakazatelen kodeks (ποινικού κώδικα) ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου, για πράξη η οποία συνιστά αδίκημα βάσει του βουλγαρικού ποινικού κώδικα, συνεκτιμάται σε κάθε ποινική διαδικασία κατά του ίδιου προσώπου στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας.»

10. Το άρθρο 68, παράγραφος 1, του ίδιου κώδικα έχει ως εξής:

«Αν, πριν από το πέρας της καθορισθείσας από το δικαστήριο περιόδου αναστολής, ο καταδικασθείς τελέσει εκ προθέσεως νέο αυτεπαγγέλτως διωκόμενο αδίκημα για το οποίο του επιβάλλεται στερητική της ελευθερίας ποινή, ακόμη και μετά τη λήξη της περιόδου αναστολής οφείλει να εκτίσει και την ποινή με αναστολή.»

11. Κατά το άρθρο 343 b, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα:

«Η οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος υπό την επήρεια οινοπνεύματος με ποσοστό αλκοολαιμίας άνω του 1,2 τοις χιλίοις, δεόντως διαπιστωμένης, τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έως τριών ετών και με χρηματική ποινή διακοσίων έως χιλίων [βουλγαρικών λεβ (BGN)].»

III. Το ιστορικό της διαφοράς, η διαδικασία της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

12. Ο QS είναι Ρουμάνος υπήκοος, κάτοικος Ρουμανίας.

13. Με απόφαση της 3ης Απριλίου 2019, η οποία επικυρώθηκε με απόφαση του Curtea de Appel Cluj (εφετείου Cluj, Ρουμανία) της 24ης Ιουνίου 2019, έχουσα ισχύ δεδικασμένου, ο QS καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και έξι μηνών, με διειτή αναστολή, ήτοι έως τις 24 Ιουνίου 2021 (στο εξής: πρώτη καταδικαστική απόφαση), για το αδίκημα της οδήγησης σε κατάσταση μέθης (στο εξής: πρώτο αδίκημα).

14. Την 1η Σεπτεμβρίου 2020, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, ο QS διέπραξε στη βουλγαρική επικράτεια το αδίκημα της οδήγησης μηχανοκίνητου οχήματος υπό την επήρεια οινοπνεύματος, κατά την έννοια του άρθρου 343b, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα (στο εξής: δεύτερο αδίκημα).

15. Με διάταξη του Rayonen sad Nesebar (περιφερειακού δικαστηρίου Nesebar), έχουσα ισχύ δεδικασμένου από τις 9 Μαρτίου 2022, ο QS καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή τριών μηνών, σε χρηματική ποινή ύψους 150 BGN (περίπου 77 ευρώ), καθώς και σε αναστολή της άδειας οδήγησης για διάστημα 12 μηνών (στο εξής: δεύτερη καταδικαστική απόφαση).

16. Στις 23 Μαρτίου 2022, το εν λόγω δικαστήριο, το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο, επιλήφθηκε πρότασης του εισαγγελέα της Rayonna prokuratura Burgas (εισαγγελίας της περιφέρειας Burgas, Βουλγαρία), κατ' εφαρμογήν του άρθρου 68, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα, για την εκτέλεση της πρώτης καταδικαστικής απόφασης, με την αιτιολογία ότι το δεύτερο ποινικό αδίκημα τελέστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής που προέβλεπε η εν λόγω καταδικαστική απόφαση.

17. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3 της απόφασης-πλαίσιου 2008/675.

18. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το άρθρο 8, παράγραφος 2, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα μετέφερε στο εσωτερικό δίκαιο τις αρχές που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση-πλαίσιο, και ιδίως το άρθρο 3, παράγραφος 1, αυτής, προβλέποντας ότι καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος, η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου, για πράξη η οποία συνιστά αδίκημα βάσει του κώδικα αυτού, συνεκτιμάται σε κάθε ποινική διαδικασία κατά του ίδιου προσώπου στη Βουλγαρία.

19. Τούτο ισχύει στην περίπτωση της πρώτης καταδικαστικής απόφασης, δεδομένου ότι ο QS καταδικάστηκε με ισχύ δεδικασμένου σε στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και έξι μηνών στη Ρουμανία και, βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν με τα μέσα αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, διαπιστώθηκε ότι η πράξη που συνιστά το πρώτο ποινικό αδίκημα ισοδυναμεί με εκείνη που συνιστά το δεύτερο ποινικό αδίκημα.

20. Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει, επιπλέον, ότι πληρούνται εν προκειμένω όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 68, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα για την αναγκαστική εκτέλεση της εν λόγω καταδικαστικής απόφασης. Συγκεκριμένα, πριν από το πέρας της περιόδου αναστολής που αναφέρεται στην εν λόγω καταδικαστική απόφαση, ο QS τέλεσε εκ προθέσεως άλλο αυτεπαγγέλτως διωκόμενο ποινικό αδίκημα για το οποίο του επιβλήθηκε στερητική της ελευθερίας ποινή.

21. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι υποχρεούται να συνεκτιμήσει την πρώτη καταδικαστική απόφαση και να την εκτελέσει, δυνάμει του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 2, και του άρθρου 68, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα. Εντούτοις, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον το άρθρο 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαϊσίου 2008/675 αντιτίθεται στην εν λόγω συνεκτίμηση.

22. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η διάταξη αυτή, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο, δεν παρέχει τη δυνατότητα επανεξέτασης απόφασης σχετικής με την εκτέλεση προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης. Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει από εκείνη επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Beshkov⁵, με την οποία το Δικαστήριο ερμήνευσε την εν λόγω διάταξη υπό την έννοια ότι απαγορεύει, κατά την επιβολή συνολικής ποινής, την τροποποίηση των όρων εκτέλεσης της εν λόγω ποινής που καθορίστηκαν σε άλλο κράτος μέλος.

23. Συγκεκριμένα, στην υπό κρίση υπόθεση, οι όροι εκτέλεσης της πρώτης καταδικαστικής απόφασης δεν επανεξετάζονται, ούτε τροποποιούνται κατά διακριτική ευχέρεια από το αιτούν δικαστήριο, αλλά απορρέουν από επιτακτικό κανόνα, όπως το άρθρο 68, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα, ο οποίος υποχρεώνει το αιτούν δικαστήριο να προβεί στην εκτέλεση της ποινής με αναστολή όταν, όπως εν προκειμένω, πληρούνται όλες οι προβλεπόμενες προς τούτο προϋποθέσεις.

24. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rayonen sad Nesebar (περιφερειακό δικαστήριο Nesebar) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαϊσίου [2008/675] την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση όπως αυτή [που απορρέει από] το άρθρο 68, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφος 2, του [βουλγαρικού ποινικού κώδικα], η οποία προβλέπει ότι το εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί αίτησης για την εκτέλεση ποινής επιβληθείσας με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους μπορεί, για τον σκοπό αυτόν, στο πλαίσιο της διαταγής υλοποίησης της εκτέλεσης, να τροποποιήσει τους όρους έκτισης της εν λόγω ποινής;»

IV. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

25. Η από 25 Μαρτίου 2022 απόφαση περί παραπομπής περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 28 Μαρτίου 2022.

26. Ο QS και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις εντός της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁵ Απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, (C-171/16, στο εξής: απόφαση Beshkov, EU:C:2017:710).

27. Κατά τη γενική συνέλευση της 24ης Ιανουαρίου 2023, το Δικαστήριο αποφάσισε να μη διεξαχθεί επ' ακροατηρίου συζήτηση.

V. Νομική ανάλυση

A. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

1. Επί της ανάγκης να λαμβάνεται υπόψη το ποινικό μητρώο του δράστη ποινικού αδικήματος στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

28. Σε έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ο οποίος βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, η Ένωση έχει λάβει μέτρα για την προστασία των πολιτών από την εγκληματικότητα, διασφαλίζοντας παράλληλα τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους όταν εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα είτε ως κατηγορούμενοι. Η δημιουργία ενός τέτοιου ολοκληρωμένου χώρου δικαιοσύνης απαιτεί οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος να συνεκτιμώνται σε άλλο κράτος μέλος προς αποτροπή μελλοντικών ποινικών αδικημάτων. Ομοίως, εάν ο ίδιος δράστης τελέσει νέα ποινικά αδικήματα, ο εν λόγω παράγοντας συμπεριφοράς θα πρέπει, υπό την επιφύλαξη της διασφάλισης του δίκαιου χαρακτήρα της διαδικασίας, να συνεκτιμηθεί στο πλαίσιο νέας ποινικής διαδικασίας⁶.

29. Πράγματι, προς το συμφέρον της αποτελεσματικής ποινικής δικαιοσύνης εντός της Ένωσης, είναι αναγκαίο όλα τα κράτη μέλη να έχουν κανόνες ώστε να συνεκτιμάται, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, αν ένα άτομο διαπράττει για πρώτη φορά ποινικό αδίκημα ή αν έχει ήδη καταδικαστεί σε άλλο κράτος μέλος. Η αξιολόγηση του ποινικού μητρώου του δράστη είναι ουσιώδους σημασίας για την ορθή διεξαγωγή νέας ποινικής διαδικασίας, ιδίως για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με την προφυλάκιση ή την απόλυση με καταβολή εγγύησης και για τη συγκέντρωση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών κατά τον χρόνο της καταδικαστικής απόφασης. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο εκδόθηκε η απόφαση-πλαίσιο 2008/675. Η νομική αυτή πράξη απαιτεί από τις δικαστικές αρχές κράτους μέλους να συνεκτιμούν τις αμετάκλητες ποινικές αποφάσεις των δικαστηρίων άλλων κρατών μελών, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις⁷.

2. Επί των εξαιρέσεων από την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης που προβλέπονται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/675

30. Η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις από την υποχρέωση αυτή, οι οποίες αποσκοπούν, κατ' ουσίαν, στη διασφάλιση της κυριαρχίας των κρατών μελών στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης, απαγορεύοντας σε άλλα κράτη μέλη να λαμβάνουν ορισμένες

⁶ Στην απόφαση της 5ης Ιουλίου 2018, Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 36), το Δικαστήριο αναφέρεται στη δημιουργία μιας «δικαστικής κουλτούρας» εντός του ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης, στο πλαίσιο της οποίας κατ' αρχήν συνεκτιμώνται οι προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος.

⁷ Με την απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2023, MV (Συγχώνευση των ποινών) (C-583/22 PPU, EU:C:2023:5, σκέψη 65), το Δικαστήριο έκρινε ότι η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 σέβεται την ποικιλομορφία των εθνικών λύσεων και διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Επομένως, «η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο συμβάλλει στη συγκρότηση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης εντός της Ένωσης, με σεβασμό των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ».

αποφάσεις στη θέση τους⁸. Επομένως, οι εν λόγω εξαιρέσεις έχουν ως αποτέλεσμα τον συντονισμό της δικαιοδοσίας των διαφόρων δικαστηρίων, διασφαλίζοντας ορισμένη συνοχή στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης εντός της Ένωσης.

31. Με την αίτηση προδικαστικής απόφασης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς *το περιεχόμενο μιας εκ των εν λόγω εξαιρέσεων*, ήτοι εκείνης του άρθρου 3 παράγραφος 3, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, κατά την οποία «[η] συνεκτίμηση των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη [...] δεν συνεπάγεται παρέμβαση στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτών των αποφάσεων ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή τους από το κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία». Κατά το αιτούν δικαστήριο, η υποχρέωση που του επιβάλλει η βουλγαρική νομοθεσία, στο πλαίσιο νέας ποινικής διαδικασίας κατά προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί προγενέστερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, να ανακαλέσει την αναστολή της εκτέλεσης ποινής που επιβλήθηκε με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος και να *διατάξει την εκτέλεση της ποινής αυτής στο έδαφός του*, ενδέχεται να αντιβαίνει στα προβλεπόμενα στην προμνημονευθείσα διάταξη. Η απάντηση του Δικαστηρίου θα πρέπει να λάβει υπόψη τα διακυβεύματα με τα οποία βρίσκεται αντιμέτωπο το αιτούν δικαστήριο και να είναι αρκούντως ακριβής ώστε να μπορέσει να αποφανθεί επί της διαφοράς.

32. Εντούτοις, προτού εξεταστεί το ζήτημα αυτό, πρέπει να εξεταστεί αν η περίπτωση την οποία αφορά η βουλγαρική νομοθεσία, όπως περιγράφεται στο προηγούμενο σημείο, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, δηλαδή στη διάταξη που επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να εφαρμόζουν την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης. Δυνάμει της εν λόγω διάταξης, το αιτούν δικαστήριο υποχρεούται, a priori, να συνεκτιμήσει την πρώτη καταδίκη του QS στη Ρουμανία. Η έννομη αυτή συνέπεια θα μπορούσε να αποκλειστεί μόνον αν είχε εφαρμογή η εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαisiού 2008/675.

33. Η ανάλυση του προδικαστικού ερωτήματος θα ακολουθήσει, κατ' ουσίαν, το σχήμα που περιγράφεται στα προηγούμενα σημεία. Κατά συνέπεια, θα εξετάσω, κατ' αρχάς, αν η απόφαση-πλαisiό 2008/675 έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση⁹. Δεύτερον, θα διευκρινίσω το περιεχόμενο της υποχρέωσης συνεκτίμησης των προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων που θεσπίστηκε με την εν λόγω απόφαση-πλαisiό¹⁰. Τέλος, τρίτον, θα εφαρμόσω στην υπό κρίση υπόθεση τις αρχές επί των οποίων βασίζεται η συγκεκριμένη υποχρέωση¹¹. Όπως θα εξηγήσω λεπτομερώς, η ανάλυση θα καταδείξει ότι *η επίμαχη βουλγαρική νομοθεσία*, όπως ερμηνεύεται από το αιτούν δικαστήριο, *δεν συνάδει με την αρχή της μη επέμβασης* που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.

34. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι, όταν γίνεται αναφορά στην επίμαχη «βουλγαρική νομοθεσία», τούτο σημαίνει την ερμηνεία που προκύπτει από τον συνδυασμό δύο εθνικών διατάξεων –ήτοι του άρθρου 8, παράγραφος 2, και του άρθρου 68, παράγραφος 1, του βουλγαρικού ποινικού κώδικα– οι οποίες, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, του επιβάλλουν την υποχρέωση που μνημονεύεται στο σημείο 31 των παρούσων προτάσεων. Μολονότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή με τις παρατηρήσεις της, η ερμηνεία αυτή δεν

⁸ Πρβλ. Muñoz de Morales Romero, M., «The taking into account of EU previous convictions in joint/accumulated punishment: the Spanish case», *European criminal law review*, 2018, τόμος 8(2), σ. 244 επ.

⁹ Βλ. σημεία 35 επ. των παρούσων προτάσεων.

¹⁰ Βλ. σημεία 42 επ. των παρούσων προτάσεων.

¹¹ Βλ. σημεία 55 επ. των παρούσων προτάσεων.

προκύπτει ευχερώς από την ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων¹², γεγονός παραμένει ότι, όσον αφορά την ερμηνεία διατάξεων της εθνικής έννομης τάξης, το Δικαστήριο υποχρεούται, κατ' αρχήν, να στηρίζεται στους χαρακτηρισμούς που προκύπτουν από την απόφαση περί παραπομπής¹³. Επομένως, το προδικαστικό ερώτημα πρέπει να εξεταστεί βάσει της ερμηνείας του βουλγαρικού δικαίου την οποία υποστηρίζει το αιτούν δικαστήριο.

B. Επί της εφαρμογής της απόφασης-πλαίσιου 2008/675

35. Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675, σκοπός της είναι «ο καθορισμός των όρων υπό τους οποίους, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος κατά ενός προσώπου, *συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις* που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη κατά του ίδιου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά»¹⁴. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 της εν λόγω απόφασης-πλαίσιου, σκοπός της τελευταίας είναι να καταστεί δυνατή η εκτίμηση του πρότερου βίου του παραβάτη.

36. Επομένως, η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες ένα πρόσωπο που έχει καταδικαστεί στο παρελθόν σε άλλο κράτος μέλος υπόκειται σε «νέα ποινική διαδικασία», κατά τους όρους του τίτλου της εν λόγω απόφασης-πλαίσιου και του άρθρου 3 αυτής. Όπως προκύπτει από το άρθρο 3, παράγραφος 2, και την αιτιολογική σκέψη 7 της εν λόγω απόφασης-πλαίσιου, ο όρος «νέα ποινική διαδικασία» πρέπει να ερμηνεύεται με ευρεία έννοια, ήτοι υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει την προδικασία, την ίδια την ποινική δίκη και *τον χρόνο εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης*.

37. Εν προκειμένω, φρονώ ότι, στο μέτρο που η διαδικασία που κινήθηκε στη Βουλγαρία κατά του QS αποσκοπεί στην ποινική δίωξη του αδικήματος της οδήγησης σε κατάσταση μέθης που τελέστηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2020 στην εν λόγω χώρα, *πρέπει να θεωρηθεί ως «νέα ποινική διαδικασία» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675*. Κατά συνέπεια, οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές υποχρεούνται, κατ' αρχήν, να συνεκτιμήσουν την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση που εκδόθηκε στη Ρουμανία, σύμφωνα με την αρχή της ισοδυναμίας που διατυπώνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675.

38. Η συνεκτίμηση της προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης, η οποία επίσης είχε εκδοθεί για οδήγηση σε κατάσταση μέθης, μπορεί να έχει συνέπειες τόσο στο πλαίσιο της ίδιας της ποινικής δίκης, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό του είδους και του ύψους της ποινής που επιβάλλεται για το νέο ποινικό αδίκημα, όσο και *στο στάδιο της εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, για τον καθορισμό του τρόπου εκτέλεσής της*. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανα στις

¹² Η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 μεταφέρθηκε στο βουλγαρικό δίκαιο με το άρθρο 8, παράγραφος 2, του ποινικού κώδικα. Ωστόσο, το γράμμα της διάταξης αυτής δεν επιβάλλει στο βουλγαρικό δικαστήριο να διατάξει μονομερώς την εκτέλεση καταδικαστικής απόφασης εκδοθείσας σε άλλο κράτος μέλος. Η υποχρέωση αυτή απορρέει μάλλον από την εφαρμογή και την ερμηνεία της εν λόγω διάταξης σε συνδυασμό με το άρθρο 68, παράγραφος 1, του ίδιου κώδικα. Τούτου λεχθέντος, επισημαίνεται ότι η τελευταία αυτή διάταξη απλώς αντανάκλα μια γενική αρχή του ποινικού δικαίου των κρατών μελών σχετικά με τις καταδικαστικές αποφάσεις, ήτοι την ανάκληση της αναστολής εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης στις περιπτώσεις που ο καταδικασθείς διαπράττει νέο ποινικό αδίκημα κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής.

¹³ Αποφάσεις της 7ης Αυγούστου 2018, Banco Santander και Escobedo Cortés (C-96/16 και C-94/17, EU:C:2018:643, σκέψη 57), και της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Εκδοση στην Ουκρανία) (C-398/19, EU:C:2020:1032, σκέψη 62).

¹⁴ Η υπογράμμιση δική μου.

παρούσες προτάσεις¹⁵, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ακριβώς ως προς τη δυνατότητα να διαταχθεί η εκτέλεση, στη Βουλγαρία, της καταδικαστικής απόφασης που εκδόθηκε στη Ρουμανία. Το υποβληθέν ερώτημα πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια αυτή.

39. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι η νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 εφαρμόζεται «όχι μόνο επί διαδικασιών που αφορούν τον προσδιορισμό και την απόδειξη της ενοχής του διωκόμενου προσώπου»¹⁶, αλλά επίσης «επί εθνικής διαδικασίας που έχει ως αντικείμενο την επιβολή, προς τον σκοπό της εκτίσεως, συνολικής στερητικής της ελευθερίας ποινής για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνεται υπόψη η ποινή που έχει επιβάλει στο πρόσωπο αυτό το ημεδαπό δικαστήριο καθώς και η ποινή που έχει επιβάλει στο ίδιο πρόσωπο με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση δικαστήριο άλλο κράτους μέλους για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά»¹⁷. Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρόκειται για *εθνική διαδικασία σχετική με την εκτέλεση της ποινής*, στο πλαίσιο της οποίας πρέπει να συνεκτιμάται η ποινή που επιβλήθηκε με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος.

40. Στην περίπτωση που περιγράφεται στην απόφαση περί παραπομπής, η εθνική διαδικασία (στη Βουλγαρία) αφορά *την εκτέλεση καταδικαστικής απόφασης με αναστολή, η οποία εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος* (στη Ρουμανία). Ωστόσο, η εθνική διαδικασία κινήθηκε μόνο λόγω της ύπαρξης καταδικαστικής απόφασης με ισχύ δεδικασμένου για νέα αξιόποινη πράξη η οποία τελέστηκε στη Βουλγαρία κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής. Σύμφωνα με την επίμαχη βουλγαρική νομοθεσία, στην οποία αναφέρεται η απόφαση περί παραπομπής, το βουλγαρικό δικαστήριο που καλείται να εγκρίνει τη συμφωνία μεταξύ του κατηγορουμένου και του εισαγγελέα σχετικά με την τελεσθείσα αξιόποινη πράξη *πρέπει επίσης να αποφανθεί σχετικά με την εκτέλεση της προηγουμένως επιβληθείσας ποινής με αναστολή*.

41. Υπό τις συνθήκες αυτές, φρονώ ότι η διαδικασία που κινήθηκε σε ένα κράτος μέλος για την ανάκληση της αναστολής εκτέλεσης ποινής επιβληθείσας με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα σε άλλο κράτος μέλος, λόγω του ότι ο ενδιαφερόμενος καταδικάστηκε για νέο ποινικό αδίκημα το οποίο τελέστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής που προβλέπεται στην προγενέστερη αυτή καταδικαστική απόφαση, εμπίπτει στην έννοια της «νέας ποινικής διαδικασίας» κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαισίου 2008/675. Κατά συνέπεια, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο έχει, κατ' αρχήν, εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση.

Γ. Επί του περιεχομένου της υποχρέωσης συνεκτίμησης προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων, την οποία θεσπίζει η απόφαση-πλαίσιο 2008/675

42. Στη συνέχεια, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο της υποχρέωσης συνεκτίμησης προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων την οποία θεσπίζει η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 και να εξεταστεί το ζήτημα αν υφίστανται εξαιρέσεις που μπορούν να τύχουν εφαρμογής σε περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υπόθεσης.

43. Συναφώς, πρέπει, πρώτον, να μνημονευθεί η αιτιολογική σκέψη 2 της απόφασης-πλαισίου 2008/675, από την οποία προκύπτει ότι η απόφαση-πλαίσιο αποσκοπεί στην εφαρμογή της *αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων* και προβλέπει ότι

¹⁵ Βλ. σημείο 31 των παρούσων προτάσεων.

¹⁶ Βλ. απόφαση Beshkov (σκέψη 28).

¹⁷ Αποφάσεις Beshkov (σκέψη 29) και της 15ης Απριλίου 2021, AV (Απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής) (C-221/19, EU:C:2021:278, σκέψη 52). Η υπογράμμιση δική μου.

«ο δικαστής ενός κράτους μέλους πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει υπόψη τις [αμετάκλητες] ποινικές αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα κράτη μέλη προκειμένου να εκτιμήσει τον πρότερο βίο του παραβάτη, να κρίνει εάν είναι υπότροπος και να καθορίσει τη φύση της ποινής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις περί της έκτισής της». Κατά την αιτιολογική σκέψη 3 της απόφασης-πλαisiού, σκοπός αυτής είναι «να επιβάλει στα κράτη μέλη μια ελάχιστη υποχρέωση ως προς τη συνεκτίμηση καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη»¹⁸ βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Πρέπει να επισημανθεί ότι το Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει την υποχρέωση αυτή υπό την έννοια ότι οι προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις «πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όπως ακριβώς δημοσιεύθηκαν»¹⁹.

44. Δεύτερον, είναι αναγκαίο να γίνει αναφορά στην αρχή της ισοδυναμίας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 και στην οποία παραπέμπουν οι αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6 αυτής. Δυνάμει της ως άνω αρχής, «σε μια καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αποδίδονται από άλλα κράτη μέλη αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που έχουν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν τα δικά τους δικαστήρια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο»²⁰. Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη 5 διευκρινίζει ότι η συγκεκριμένη απόφαση-πλαίσιο «δεν αποσκοπεί να εναρμονίσει τις συνέπειες που προβλέπουν οι διάφορες εθνικές νομοθεσίες για την ύπαρξη προτέρων καταδικαστικών αποφάσεων», αλλά απαιτεί απλώς να συνεκτιμώνται οι πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη σαν να είχαν εκδοθεί από τις δικαστικές αρχές του κράτους μέλους που είναι επιφορτισμένο με τη νέα ποινική διαδικασία.

45. Τρίτον, εφιστάται η προσοχή στην αρχή της μη επέμβασης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, η οποία είναι, κατά τη γνώμη μου, ιδιαίτερως σημαντική για τους σκοπούς της υπό κρίση υπόθεσης. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, «[η] συνεκτίμηση των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη [...] δεν συνεπάγεται παρέμβαση στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτών των αποφάσεων ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή τους από το κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία»²¹. Η αρχή αυτή διασαφηνίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 4, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού, από το οποίο προκύπτει ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης «δεν εφαρμόζεται στο βαθμό κατά τον οποίο, αν η πρότερη καταδικαστική απόφαση ήταν εθνική απόφαση του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία, η συνεκτίμηση της πρότερης καταδικαστικής απόφασης θα συνεπαγόταν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους, παρέμβαση στην προηγούμενη καταδικαστική απόφαση, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτής της απόφασης ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή της»²².

46. Οι ως άνω παράγραφοι 3 και 4 είναι συμπληρωματικές και πρέπει, ως εκ τούτου, να εξεταστούν από κοινού προκειμένου να εκτιμηθεί το περιεχόμενο της αρχής της μη επέμβασης. Κατά συνέπεια, το άρθρο 3, παράγραφος 4, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 είναι αναγκαίο να περιληφθεί στην εξέταση του προδικαστικού ερωτήματος. Το γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο δεν το ανέφερε ρητώς δεν αποτελεί εμπόδιο, δεδομένου ότι εναπόκειται στο Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που ενδέχεται να του είναι χρήσιμα για την έκδοση αποφάσεως στην υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί, ασχέτως του αν στα ερωτήματά του γίνεται

¹⁸ Η υπογράμμιση δική μου.

¹⁹ Αποφάσεις Beshkov (σκέψη 37), της 5ης Ιουλίου 2018, Lada (C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 39), και της 15ης Απριλίου 2021, AV (Απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής) (C-221/19, EU:C:2021:278, σκέψη 53). Η υπογράμμιση δική μου.

²⁰ Αιτιολογική σκέψη 5 της απόφασης-πλαisiού 2008/675. Η υπογράμμιση δική μου.

²¹ Η υπογράμμιση δική μου.

²² Η υπογράμμιση δική μου.

μνεία των στοιχείων αυτών. Το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως υπενθυμίσει ότι κατά την εξέταση ενός προδικαστικού ερωτήματος πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι διατάξεις των Συνθηκών και του παράγωγου δικαίου που είναι δυνατόν να ασκούν επιρροή στην επίλυση του υποβληθέντος στην κρίση του Δικαστηρίου προβλήματος²³.

47. Ομοίως, δεν πρέπει να υποτιμάται η σημασία του προοιμίου για την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων της απόφασης-πλαisiού 2008/675. Συγκεκριμένα, μολοντί οι αιτιολογικές σκέψεις των πράξεων της Ένωσης δεν έχουν αυτοτελή νομική αξία, καθόσον έχουν μάλλον περιγραφικό και όχι κανονιστικό χαρακτήρα, γεγονός παραμένει ότι η νομολογία του Δικαστηρίου τους αποδίδει μη αμελητέα σημασία για τους σκοπούς της ερμηνείας²⁴. Οι αιτιολογικές σκέψεις αποτελούν πράγματι πολύτιμα στοιχεία για την ερμηνεία των εν λόγω πράξεων, στο μέτρο που παρέχουν τη δυνατότητα καλύτερης κατανόησης της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης²⁵. Υπό αυτό το πρίσμα πρέπει να μνημονευθεί η αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης-πλαisiού 2008/675, δεδομένου ότι αναπτύσσει την έννοια της «*παρέμβαση[ς]* σε δικαστική απόφαση ή στην εκτέλεσή της»²⁶ που χρησιμοποιείται στο άρθρο 3, παράγραφοι 3 και 4, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού.

48. Επίσης κρίσιμη για την εκτίμηση της έκτασης της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στον συγκεκριμένο τομέα του δικαίου της Ένωσης είναι, κατά τη γνώμη μου, η αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης-πλαisiού 2008/675, από την οποία προκύπτει ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο «*δεν αποσκοπεί στην εκτέλεση σε ένα κράτος μέλος δικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη*»²⁷. Η διευκρίνιση αυτή είναι λογική υπό το πρίσμα της αρχής της μη επέμβασης η οποία διαπνέει την εν λόγω απόφαση-πλαίσιο, διότι σε αντίθετη περίπτωση κάθε κράτος μέλος θα μπορούσε να παρεμβαίνει κατά το δοκούν στις αποφάσεις εκτέλεσης των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, γεγονός το οποίο θα ήταν επιζήμιο για τη συνοχή των δικαστικών αποφάσεων σε έναν ολοκληρωμένο χώρο δικαιοσύνης.

49. Οι προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων που τις αποσαφηνίζουν, καταδεικνύουν ότι η *αρχή της μη επέμβασης θέτει ορισμένα όρια στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης*, τα οποία καθορίζονται από την προμνημονευθείσα έννοια της «*παρέμβασης*». Η αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης-πλαisiού 2008/675 παρέχει συναφώς ορισμένες διευκρινίσεις, καθόσον διευκρινίζει ότι η επιβολή συνολικής ποινής για πλείονες αξιόποινες πράξεις συνιστά «*παρέμβαση*» και, ως εκ τούτου, «*επέμβαση*» η οποία απαγορεύεται από την απόφαση-πλαίσιο 2008/675, όταν η πρώτη καταδικαστική απόφαση *δεν έχει ήδη εκτελεσθεί ή δεν έχει «διαβιβασθεί» προς εκτέλεση σε άλλο κράτος μέλος*²⁸.

50. Όσον αφορά ειδικότερα τη δυνατότητα, η οποία προβλέπεται στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη 14, «*μεταφοράς*» μιας καταδικαστικής απόφασης με σκοπό την εκτέλεσή της σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, εν πάση περιπτώσει, πρόκειται για *εξάιρεση από την εφαρμοστέα καταρχήν γενική αρχή* της εδαφικότητας του ποινικού δικαίου. Η εκτίμηση αυτή συνάδει με την ανάλυση του γενικού εισαγγελέα M. Bobek στις προτάσεις του στην υπόθεση C-2/19, A. P. (Μέτρα αναστολής)²⁹. Η αρχή της μη επέμβασης, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 3, παράγραφοι 3 και 4, της απόφασης-πλαisiού 2008/675, διασφαλίζει τον σεβασμό του

²³ Απόφαση της 16ης Ιουνίου 2022, Obshtina Razlog (C-376/21, EU:C:2022:472, σκέψη 51).

²⁴ Βλ. απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, HN (Δίκη κατηγορουμένου που απομακρύνθηκε από την επικράτεια) (C-420/20, EU:C:2022:679, σκέψεις 35, 52 και 53).

²⁵ Βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Richard de la Tour στην υπόθεση HN (Δίκη κατηγορουμένου που απομακρύνθηκε από την επικράτεια) (C-420/20, EU:C:2022:157, σημείο 68).

²⁶ Η υπογράμμιση δική μου.

²⁷ Η υπογράμμιση δική μου.

²⁸ Βλ. απόφαση της 15ης Απριλίου 2021, AV (Απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής) (C-221/19, EU:C:2021:278, σκέψη 55).

²⁹ EU:C:2020:80 (σημείο 67).

δικαιώματος του κράτους μέλους της καταδίκης να εκτελεί τις καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται από τα δικαστήρια του στο έδαφός του και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει το εθνικό του δίκαιο.

51. Συγκεκριμένα, παρέκκλιση από τη γενική αρχή χωρεί όταν το κράτος μέλος που εξέδωσε την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση διαβίβασε την απόφαση με την οποία επιβλήθηκε ποινή με αναστολή (και, κατά περίπτωση, την απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους) στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η νέα ποινική διαδικασία με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής στο τελευταίο αυτό κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης-πλαisiού 2008/947. Εφόσον το τελευταίο κράτος μέλος αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση που εκδόθηκε στο πρώτο κράτος μέλος, μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για κάθε μεταγενέστερη απόφαση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 της εν λόγω απόφασης-πλαisiού, συμπεριλαμβανομένης της ανάκλησης της αναστολής εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης σε περίπτωση που ο καταδικασθείς τελέσει νέα αξιόποινη πράξη. Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαisiού 2008/947, σκοπός του μηχανισμού αυτού είναι «να διευκολυνθεί η κοινωνική επανένταξη των καταδικασθέντων, να βελτιωθεί η προστασία των θυμάτων και του κοινωνικού συνόλου και να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβατών οι οποίοι δεν ζουν στο κράτος της καταδίκης».

52. Παρά την ως άνω δυνατότητα που προβλέπει ο νομοθέτης της Ένωσης, δεν πρέπει να λησμονείται ότι η δυνατότητα προσφυγής σε αυτήν στηρίζεται εν τέλει σε *εκούσια και κυρίαρχη απόφαση του κράτους μέλους που εξέδωσε την επίμαχη καταδικαστική απόφαση*. Επομένως, είναι προφανές ότι η δυνατότητα να προβλεφθεί μεταφορά της εκτέλεσης μιας καταδικαστικής απόφασης σε άλλο κράτος μέλος απλώς επιβεβαιώνει τον κανόνα δυνάμει του οποίου κάθε κράτος μέλος έχει διεθνή δικαιοδοσία για την εκτέλεση των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από τα δικαστήρια του στο έδαφός του, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει το εθνικό του δίκαιο.

53. Στην υπόθεση *Beshkov*, το Δικαστήριο αναγνώρισε την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, η οποία προβλέπεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/675, όσον αφορά την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης και έκρινε ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, της εν λόγω απόφασης-πλαisiού «αποκλείει *οποιαδήποτε επανεξέταση των [προγενέστερων αυτών] καταδικαστικών αποφάσεων [...] οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όπως ακριβώς δημοσιεύθηκαν*»³⁰. Το Δικαστήριο έκρινε στη συνέχεια ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο αντιτίθεται στην «τροποποίηση των όρων έκτισης» της επιβληθείσας σε άλλο κράτος μέλος ποινής κατά τη συνεκτίμηση των προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων από ένα κράτος μέλος³¹.

54. Στα προηγούμενα σημεία των παρούσων προτάσεων, προσδιόρισα τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση συνεκτίμησης των προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων, οι οποίες, κατά τη γνώμη μου, θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στην υπό κρίση υπόθεση. Επισημαίνεται ότι *οι επίμαχες εξαιρέσεις δεν έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των συγκεκριμένων περιπτώσεων από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω απόφασης-πλαisiού*, αλλά προβλέπουν μάλλον παρεκκλίσεις από την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης όταν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις.

³⁰ Απόφαση *Beshkov* (σκέψη 44). Η υπογράμμιση δική μου.

³¹ Απόφαση *Beshkov* (σκέψη 47). Η υπογράμμιση δική μου.

Δ. Εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση των αρχών στις οποίες στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο 2008/675

55. Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η ανάκληση της αναστολής εκτέλεσης ποινής επιβληθείσας στο πλαίσιο της πρώτης καταδικαστικής απόφασης, προκειμένου να διαταχθεί η εκτέλεση της ποινής αυτής στο βουλγαρικό έδαφος, συνιστά τροποποίηση των όρων εκτέλεσης και, κατά συνέπεια, «επέμβαση» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2008/675. Συγκεκριμένα, έχει ως αποτέλεσμα την παρέμβαση στην απόφαση σχετικά με την εκτέλεση προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης. Επισημαίνεται ότι η ανάκληση αυτή εμπίπτει, επιπλέον, στο άρθρο 3, παράγραφος 4, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου, δεδομένου ότι, εάν η πρώτη καταδικαστική απόφαση είχε εκδοθεί στη Βουλγαρία και όχι στη Ρουμανία, η συνεκτίμησή της δυνάμει της εφαρμοστέας βουλγαρικής νομοθεσίας θα είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή τροποποίησης των όρων εκτέλεσής της, καθόσον το εθνικό δικαστήριο θα διέτασσε την πραγματική εκτέλεση της αρχικώς επιβληθείσας ποινής με αναστολή.

56. Όπως υπενθύμισα με τις παρούσες προτάσεις³², το Δικαστήριο έχει κρίνει με τη νομολογία του ότι η τροποποίηση των όρων εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης ιδίως με την ανάκληση της αναστολής της ποινής που επιβλήθηκε με την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος και με τη μετατροπή της ποινής με αναστολή σε ποινή φυλάκισης χωρίς αναστολή, συνιστά «επέμβαση» στην εκτέλεση της προγενέστερης καταδικαστικής απόφασης. Οι αρχές που απορρέουν από τη νομολογία αυτή έχουν, κατά τη γνώμη μου, πλήρη εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση.

57. Το γεγονός, το οποίο εκθέτει το αιτούν δικαστήριο στην απόφασή του περί παραπομπής, ότι η ανάκληση της αναστολής εκτέλεσης της ποινής πρέπει να διατάσσεται βάσει διάταξης αναγκαστικού δικαίου μη παρέχουσας καμία εξουσία εκτίμησης στο εθνικό δικαστήριο, και όχι λόγω επανεξέτασης της προηγούμενης καταδικαστικής απόφασης αυτής καθ' εαυτήν, είναι, κατά τη γνώμη μου, άνευ σημασίας ως προς το ζήτημα αυτό. Υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, της απόφασης-πλαισίου 2008/675, *αποδέκτες των υποχρεώσεων που επιβάλλει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο είναι τα κράτη μέλη*. Εξ αυτού συνάγεται ότι οι διάφορες κρατικές αρχές υποχρεούνται να διασφαλίζουν την τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, όπως αυτές προβλέπονται στην εσωτερική συνταγματική τάξη τους. Η ευθύνη αυτή βαρύνει τόσο τη δικαστική όσο και τη νομοθετική εξουσία. Για τον λόγο αυτόν, φρονώ ότι είναι άνευ σημασίας αν ο εθνικός δικαστής διαθέτει εξουσία εκτίμησης δυνάμει του νόμου ή αν ο εθνικός νομοθέτης τον υποχρεώνει να ενεργήσει κατά συγκεκριμένο τρόπο. Επομένως, υφίσταται «επέμβαση» στην εκτέλεση της πρώτης καταδικαστικής απόφασης.

58. Στο παρόν στάδιο της ανάλυσης πρέπει να επισημανθεί ότι η αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης-πλαισίου 2008/675 δεν αποκλείει την ως άνω διαπίστωση, διότι, όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια, δεν συντρέχει κάποια από τις δύο περιπτώσεις που μνημονεύονται σε αυτή η οποία να αποκλείει την ύπαρξη «παρέμβασης» και, ως εκ τούτου, απαγορευμένης «επέμβασης» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφοι 3 και 4, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου³³.

59. Πρώτον, σημειώνεται ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν περιέχει κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι η πρώτη καταδικαστική απόφαση έχει ήδη εκτελεσθεί πλήρως. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, ο QS τέλεσε το αδίκημα που αποτελεί αντικείμενο της δεύτερης καταδικαστικής απόφασης «κατά τη διάρκεια της περιόδου

³² Βλ. σημείο 53 των παρούσων προτάσεων.

³³ Βλ. σημείο 49 των παρούσων προτάσεων.

αναστολής» που προβλέπεται στην πρώτη καταδικαστική απόφαση³⁴. Επισημαίνεται ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης διαφέρουν από εκείνες της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Beshkon, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι «η [...] περίοδος δοκιμασίας [της πρώτης καταδικαστικής απόφασης] συμπληρώθηκε και, ως εκ τούτου, η επιβληθείσα στο [συγκεκριμένο πρόσωπο] ποινή, κατά το μέρος της εκείνο για το οποίο είχε χορηγηθεί αναστολή, έληξε», με αποτέλεσμα, κατά το Δικαστήριο, «η ποινή αυτή να πρέπει στο σύνολό της να θεωρηθεί ως πλήρως εκτιθείσα»³⁵. Για τους λόγους αυτούς, φρονώ ότι, για τους σκοπούς της υπό κρίση υπόθεσης, πρέπει να ληφθεί ως δεδομένο ότι *η πρώτη καταδικαστική απόφαση δεν έχει ακόμη εκτελεστεί πλήρως*.

60. Δεύτερον, παρατηρείται ότι από κανένα στοιχείο της απόφασης περί παραπομπής δεν προκύπτει ότι οι ρουμανικές δικαστικές αρχές επέτρεψαν την εκτέλεση της πρώτης καταδικαστικής απόφασης στη Βουλγαρία. Αντιθέτως, το γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ακριβώς ως προς το περιεχόμενο και τη δυνατότητα εφαρμογής εν προκειμένω του άρθρου 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαίσιου 2008/675, ιδίως υπό το πρίσμα της φερόμενης ως σαφούς υποχρέωσης, η οποία δεν του αφήνει κανένα περιθώριο ελιγμών, που του επιβάλλει η βουλγαρική νομοθεσία, ήτοι να ανακαλέσει την αναστολή εκτέλεσης ποινής με αναστολή που επιβλήθηκε με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος και να διατάξει την πραγματική εκτέλεση της ποινής αυτής στο έδαφός του, καθιστά μάλλον εύλογο να υποτεθεί ότι οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές ενήργησαν με δική τους πρωτοβουλία, χωρίς να έχει συμφωνηθεί μεταξύ των εν λόγω κρατών μελών καμία μεταφορά της εκτέλεσης της πρώτης καταδικαστικής απόφασης.

E. Εκτιμήσεις σχετικά με ενδεχόμενη μεταφορά της εκτέλεσης της καταδικαστικής ποινικής απόφασης

61. Εξάλλου, αμφιβάλλω αν μια τέτοια συμφωνία μπορεί να πραγματοποιηθεί υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης της κύριας δίκης, δεδομένου ότι η μεταφορά της εκτέλεσης στη Βουλγαρία θα ήταν αντίθετη με τον στόχο που επιδιώκει η απόφαση-πλαίσιο 2008/947, ο οποίος είναι, μεταξύ άλλων, να διευκολυνθεί «η κοινωνική επανένταξη των καταδικασθέντων», καθώς και «η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβατών οι οποίοι δεν ζουν στο κράτος της καταδίκης»³⁶. Οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο κατοικεί ο καταδικασθείς είναι, κατά κανόνα, περισσότερο ικανές να επιβλέπουν την τήρηση της νομικής υποχρέωσης να μην τελέσει νέα αξιόποινη πράξη κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής και να συνάγουν τις συνέπειες ενδεχόμενης παράβασής της³⁷. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, της εν λόγω απόφασης-πλαίσιου προβλέπει ότι η διαβίβαση της δικαστικής απόφασης πραγματοποιείται είτε με πρωτοβουλία των αρμόδιων αρχών του κράτους έκδοσης, όταν ο καταδικασθείς έχει επιστρέψει ή επιθυμεί να επιστρέψει στο κράτος μέλος στο οποίο έχει τη νόμιμη και συνήθη διαμονή του, είτε κατόπιν αιτήσεως του καταδικασθέντος.

³⁴ Βλ. σημείο 14 των παρούσων προτάσεων.

³⁵ Απόφαση Beshkon (σκέψη 42).

³⁶ Βλ. σημείο 51 των παρούσων προτάσεων. Η υπογράμμιση δική μου.

³⁷ Πρβλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Α.Ρ. (Μέτρα αναστολής) (C-2/19, EU:C:2020:237, σκέψεις 52 και 53).

62. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζω ότι η κοινωνική επανένταξη και η ενσωμάτωση του καταδικασθέντος στην κοινωνία συνιστούν σκοπό τον οποίο επιδιώκουν και άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης³⁸, όπως η απόφαση-πλαίσιο 2008/909. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 9 της τελευταίας, η εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκτέλεσης «θα πρέπει να ενισχύει την πιθανότητα κοινωνικής επανένταξης του καταδίκου»³⁹. Επιπλέον, από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η εκτέλεση της ποινής από το κράτος εκτέλεσης θα εξυπηρετήσει τον προαναφερθέντα σκοπό, η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης, ήτοι του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η ποινική απόφαση, «λαμβάνει υπόψη στοιχεία όπως, για παράδειγμα, ο δεσμός του ενδιαφερομένου με το κράτος εκτέλεσης, εάν το θεωρεί ως έδρα των οικογενειακών, γλωσσικών, πολιτιστικών, κοινωνικών ή οικονομικών και άλλων δεσμών με το κράτος εκτέλεσης»⁴⁰. Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι στις προτάσεις του στην υπόθεση C-582/15, van Vemde, ο γενικός εισαγγελέας Υ. Βοτ ερμήνευσε την εν λόγω αιτιολογική σκέψη 9 υπό την έννοια ότι «όλα τα μέτρα σχετικά με την εκτέλεση και τις εναλλακτικές μορφές εκτίσεως των ποινών [πρέπει να] εξατομικεύονται από τις δικαστικές αρχές με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνεται, στο πλαίσιο του σεβασμού των συμφερόντων της κοινωνίας και των δικαιωμάτων των θυμάτων, πέραν της πρόληψης τυχόν υποτροπής, η κοινωνική ένταξη ή επανένταξη του καταδικασθέντος»⁴¹.

63. Ωστόσο, εν προκειμένω, ο καταδικασθείς είναι Ρουμάνος υπήκοος κάτοικος Ρουμανίας, οπότε οι αρμόδιες ρουμανικές αρχές δεν είχαν εκ πρώτης όψεως κανένα λόγο να διαβιβάσουν την πρώτη καταδικαστική απόφαση στις βουλγαρικές αρχές για τον έλεγχο των μέτρων αναστολής και το εν λόγω πρόσωπο πιθανότατα δεν είχε συμφέρον να ζητήσει τη μεταφορά αυτή. Η μεταγενέστερη διαβίβαση της καταδικαστικής αυτής απόφασης στις βουλγαρικές αρχές προς τον σκοπό της εκτέλεσής της, κατόπιν της τέλεσης νέας αξιόποινης πράξης στη Βουλγαρία κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, όπως και η συνακόλουθη ανάκληση της αναστολής εκτέλεσης σύμφωνα με τη βουλγαρική νομοθεσία, δεν μπορεί επιπλέον να συμβάλει στην κοινωνική επανένταξη του εν λόγω προσώπου. Οι εκτιμήσεις αυτές ενισχύουν την πεποίθησή μου ότι ο σκοπός της απόφασης-πλαισίου 2008/947 θα υπονομευόταν αν ο QS έπρεπε να εκτίσει την ποινή του στην αλλοδαπή.

64. Τούτου λεχθέντος, πρέπει να επισημανθεί ότι, μολοντί υφίστανται ορισμένα εμπόδια στην εκτέλεση της πρώτης καταδικαστικής απόφασης που επιβλήθηκε στη Ρουμανία, οι αρμόδιες βουλγαρικές αρχές εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διαβιβάσουν τη δεύτερη καταδικαστική απόφαση στις αρμόδιες ρουμανικές αρχές, κατ' εφαρμογήν της απόφασης-πλαισίου 2008/909, με σκοπό την εκτέλεση της δεύτερης αυτής καταδικαστικής απόφασης στη Ρουμανία, υπό την επιφύλαξη της συγκατάθεσης του QS και της τήρησης των προϋποθέσεων που προβλέπει η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο. Εναπόκειται, ενδεχομένως, στα ρουμανικά δικαστήρια να αξιολογήσουν τις συνέπειες της δεύτερης καταδικαστικής απόφασης επί των όρων εκτέλεσης της πρώτης. Προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, φρονώ ότι είναι σκόπιμο το Δικαστήριο να επιστήσει την προσοχή του αιτούντος δικαστηρίου στη δυνατότητα αυτή την οποία παρέχει η απόφαση-πλαίσιο 2008/909.

³⁸ Rosanò, A., «Beshkov or the long road to the principle of social rehabilitation of offenders», *European Papers*, τόμος 3, 2018, αριθ. 1, σελ. 434. Κατά τον συγγραφέα, η κοινωνική επανένταξη των εγκληματιών αποτελεί μέρος των συνταγματικών παραδόσεων ορισμένων κρατών μελών και μνημονεύεται σε ορισμένες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, ενίοτε μάλιστα ως επιδιωκόμενος σκοπός.

³⁹ Η υπογράμμιση δική μου.

⁴⁰ Η υπογράμμιση δική μου.

⁴¹ Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Υ. Βοτ στις υποθέσεις van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, σημείο 48) και Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:319, σημεία 107 και 108). Η υπογράμμιση δική μου.

65. Κατόπιν των προεκτεθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 3 και 4, της απόφασης-πλαisiού 2008/675 αντιτίθεται στην εφαρμογή εθνικών διατάξεων οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να επιβάλουν σε εθνικό δικαστήριο κράτους μέλους, στο πλαίσιο νέας ποινικής διαδικασίας κατά προσώπου που έχει καταδικαστεί προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος, να ανακαλέσει την αναστολή της εκτέλεσης ποινής επιβληθείσας με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση που εκδόθηκε στο άλλο κράτος μέλος και να διατάξει την εκτέλεση της ποινής αυτής στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο αυτό.

VI. Πρόταση

66. Υπό το πρίσμα του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Rayonen sad Nesebar (περιφερειακό δικαστήριο Nesebar, Βουλγαρία) ως εξής:

Το άρθρο 3, παράγραφοι 3 και 4, της απόφασης-πλαisiού 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας,

έχει την έννοια ότι:

αντιτίθεται στην εφαρμογή εθνικών διατάξεων οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να επιβάλουν σε εθνικό δικαστήριο κράτους μέλους, στο πλαίσιο νέας ποινικής διαδικασίας κατά προσώπου που έχει καταδικαστεί προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος, να ανακαλέσει την αναστολή της εκτέλεσης ποινής επιβληθείσας με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση που εκδόθηκε στο άλλο κράτος μέλος και να διατάξει την εκτέλεση της ποινής αυτής στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο αυτό.